

Arbetsförmedlingen

av Jan Simonsson

Tjänsteman Anders Brink sitter bakom sitt bord på arbetsförmedlingen och vänder papper. In kommer en figur, Magnus Stensson, klädd i medeltida kläder och med en yxa i handen.

ARBETSSÖKANDEN:

Salve.

BRINK:

Va?

ARBETSSÖKANDEN:

Salve.

BRINK:

Jaha, Anders. Anders Brink. Har du bestämt möte nu eller...

ARBETSSÖKANDEN:

Ja.

BRINK:

Jaha. Söker du jobb eller vill du starta eget?

ARBETSSÖKANDEN:

Helst ett jobb förstås.

BRINK:

Jaha. Hur var namnet? Salve...

ARBETSSÖKANDEN:

Salve.

BRINK:

Ja... Salve.

ARBETSSÖKANDEN:

Salve.

BRINK:

Efternamnet då?

ARBETSSÖKANDEN:

Stensson.

BRINK:
Salve Stensson?

ARBETSSÖKANDEN:
Salve.

BRINK:
Ja. Stämmer det? Salve Stensson.

ARBETSSÖKANDEN:
Salve.... Brink.

BRINK:
Salve Brink?

ARBETSSÖKANDEN:
Va?

BRINK:
Heter du Salve Stenson eller Salve Brink?

ARBETSSÖKANDEN:
Nej jag heter Magnus Stensson.

BRINK:
Jaså Magnus. Jag tyckte du sa Salve...

ARBETSSÖKANDEN:
Ja, det sa jag också.

BRINK:
Heter du inte det då?

ARBETSSÖKANDEN:
Vaddå?

BRINK:
Salve.

ARBETSSÖKANDEN:
Salve.

BRINK:
Vad betyder det?

ARBETSSÖKANDEN:
Goddag.

BRINK:

Goddag... Vad betyder det?

ARBETSSÖKANDEN:

Goddag.

BRINK:

Jaja, goddag. Vad betyder salve?

ARBETSSÖKANDEN:

Det betyder goddag.

BRINK:

Jaså. Nu föll poletten ner. Okej. Magnus Stensson. Söker jobb som vaddå?

ARBETSSÖKANDEN:

Skarprättare.

BRINK:

---Ett ögonblick så ska jag kalla på en kollega som ger en snabb genomgång av paradigmskiftena sedan medeltiden. (Ringer i en klocka)

En föreläsare gör entré.

FÖRELÄSAREN:

Den medeltida människan levde i ett agrarsamhälle. Från att ha lämna det ursprungliga samlar och jägarlivet hade mänskligheten blivit odlare. Bygemenskapen och furstestaterna ställde hårda krav på anpassning, och straffen för brott mot lagarna var hårda. Stympning, prygel och avrättningar var legio. En guldålder för skarprättare. Nästa stora paradigmskifte äger rum i slutet på 1700-talet, då industrialismen gör sitt intåg. Bönderna lämnar sina åkerlappar, flyttar till städerna och blir arbetare. Den vanligaste straffformen under denna tid är fängelse, men dödsstraffet finns kvar. I Sverige äger den sista avrättningen rum på 1910-talet. Efter det finns några skarprättare kvar men deras tjänster utnyttjas inte alls. Man kan lugnt säga att skarprättaren som yrkeskategori är helt utdöd. Detta är alltså situationen när vi i slutet av 1900-talet träder in i nästa paradigmskifte: informationssamhället. (Föreläsaren går ut)

ARBETSSÖKANDEN:

Å fan.

BRINK:

Jaha då ska vi se. (Knappar på datorn) Skarprättare? Det kan bli lite svårt. Dödsstraffet är ju avskaffat som sagt. Inga träffar där. Skalmejablåsare, skansvakt, skatteindrivare är det närmsta vi kan komma. Det är inget av det som lockar?

ARBETSSÖKANDEN:

Njaä. Hade väl hoppats att hitta nåt som skarprättare. Det är det enda jag kan.

BRINK:

Starta eget då? Har du inte funderat på att starta eget?

ARBETSSÖKANDEN:

Inte om dödsstraffet är avskaffat. Hellre A-kassa isåfall. Eller kanske nåt beredskaps-jobb.

BRINK:

Jamen tänk dig att vara din egen. Aldrig behöva ta order från någon. Inga chefer som bestämmer var och på vem du ska hugga. Det är bara att ge järnet. Jag säger: Våga steget.

ARBETSSÖKANDEN:

Nja. Som föreläsaren sa: Branschen har ju inte framtiden för sig direkt. Jag vet flera som har sadlat om.

BRINK:

Jaha, och vad gör dom nu?

ARBETSSÖKANDEN:

Nån är präst. En jobbar på slakteri. En annan som förskollärare. Skogshuggare är nån.

BRINK:

Jajaja, men för duktigt folk finns det alltid jobb ser du. Du börjar med att fylla i den här blanketten och så ska du få lite information av mig.

ARBETSSÖKANDEN:

Får man semester om man är sin egen?

BRINK:

Magnus, ha ha, det var väl för att få jobb du kom hit, inte för att vara ledig. Va? Semester tar en företagare när han vill, eller när han har råd.

ARBETSSÖKANDEN:

Men mina anställda då?

BRINK:

Ja dom måste ju ha semester så klart.

ARBETSSÖKANDEN:

Om man blir sjuk då. Får man sjukpenning då?

BRINK:

Visst visst. Efter 21 dagar.

ARBETSSÖKANDEN:

Sist jag jobbade hade jag sjuklön från första dagen.

BRINK:

Ja ja, men det var när du var anställd. Som företagare ska du väl inte ligga samhället till last. Tänk på vilket rikt liv du har som din egen. Hur många som kommer att vara avundsjuka.

ARBETSSÖKANDEN:

Men om firman inte går så bra då. Det är inte sånt tryck på den här sortens tjänster längre, sa han ju, föreläsarn...

BRINK:

Profilera dig Magnus. Profilera dig. Nä, om firman går omkull så är det ju kärvt. Du kan inte räkna med något stöd från samhället i det läget. Så det gäller att köra med aggressiv marknadsföring. Synas. Varuprover. Hemsida på internet. Direktreklam. Men det där får du lära dig mer om på Starta-eget kursen.

ARBETSSÖKANDEN:

Jaha...nä, jag vill hellre vara vanlig anställd.

BRINK:

Och sitta där på sin ålders höst, förgrämd och bitter och säga: Jag tog aldrig chansen. Kom igen nu Magnus. Världen väntar på att det ska dyka upp en skarprättare med nya idéer och med en modern syn på skarprätteriet. En skarprättare i IT-samhället.

ARBETSSÖKANDEN:

Men allt pappersarbete och alla avgifter som ska betalas in. Moms, sociala avgifter. Sånt där verkar så jobbigt tycker jag. Jag är inget vidare på blanketter. Slutade plugget efter nian och började jobba direkt.

BRINK:

Ännu större anledning att starta eget. Vem tror du vill anställa en fullständigt utbildad, illiterat, lat, sifferidiot som du? Nä du, Magnus Stensson. Du har bara dig själv du.

ARBETSSÖKANDEN:

Jaha. Ja, om du säger det så. Får jag blanketterna då, så går jag väl den där starta eget-kursen, och drar igång. Även om det verkar jobbigt och otryggt och osäkert.

BRINK:

Bra bra. Så, skynda dig ut i verkligheten då Magnus. Därute finns massor av kriminella halsar som bara väntar på att trancheras. Landshövdingar och kommupampar. Ut med dig. Schas! (Magnus lomar iväg med en bunt broschyrer)

Ja! Jaaa! Han gick på det. Ännu en arbetslös stackare som inte kommer att synas i statistiken. Ha haaa! Så fort han blir egen företagare så är han i princip rättslös. "Får man semester om man är sin egen?" Lilla dumma människa. Du får för höge farao ingenting. Du måste kämpa dig till allt, och sen snor vi det för dig!

Hå hå! Jag har lurat en bödel
Hå hå! Jag har lurat en bödel
En liten dåre med egen nisch
Som kastas ut ur systemet, svisch!
Ja jag har lurat en bödel